

**КОМІСІЯ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

*61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77
e-mail: commissionofacademicintegrity@nlu.edu.ua*

**РІШЕННЯ № 1/2022
від 31 березня 2022 року**

Комісія з академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі за текстом — відповідно «Комісія» та «Університет») у складі членів Комісії Бадики Д. Д., Бойчука Д. С., Вовка Д. О., Галкіної Н. М., Карпенка М. О., Клімової В. В. (секретар Комісії), Лук'янова Д. В., Мірошник О. Ю., Перкової А. О., Пономаренка Ю. А., Смородинського В. С. (голова Комісії), розглянувши на своєму засіданні у форматі відеоконференції (відповідно до п. 4.2 Положення про Комісію) заяву завідувачки кафедри фінансового права Університету Дмитрик О. А.,

ВСТАНОВИЛА:

24.03.2022 р. до Комісії надійшла й була зареєстрована заява (звернення) завідувачки кафедри фінансового права Університету Дмитрик Ольги Олександрівни (далі за текстом — «заявниця») про можливе порушення ОСОБА 1 вимог професійної етики, Кодексу академічної доброчесності Університету. Заявниця, керуючись Кодексом академічної доброчесності Університету та Положенням про Комісію, повідомила Комісію про таке.

На думку заявниці, мали місце факти непристойної поведінки ОСОБА 1, що свідчать про порушення ним норм професійної етики, Кодексу академічної доброчесності Університету. Зокрема, на кафедрі фінансового права ведення Навчальних електронно-інформаційних комплексів (НЕІК) з дисциплін «Податкове право» і «Фінансове право» було доручено Т. Шульзі та ОСОБА 1, які були відповідальними за внесення даних на портал і мали доступ до редагування НЕІКів. 17.02.2022 р. заявницею, як завідувачкою кафедри фінансового права, з метою належного забезпечення провадження освітньої діяльності й підготовки до акредитації Університету було ініційовано перевірку ведення НЕІКів із дисциплін «Податкове право» і «Фінансове право». За результатами перевірки було виявлено, що всі навчальні матеріали в НЕІКу з дисципліни «Фінансове право» було видалено 15.02.2022 р. о 9:15 год. з акаунту ОСОБА 1 (про що свідчить доповідна записка завідувача лабораторії організації дистанційної освіти В. Карасюка на ім'я заявниці). Про цей факт заявниця повідомила проректора з навчально-методичної роботи О. Ярошенка.

21.02.2022 р. заявниця викликала на кафедру для пояснень Т. Шульгу та ОСОБА 1. В усній бесіді, що відбулася у приміщенні кафедри у присутності старшого лаборанта кафедри К. Бабенко та першого проректора Університету М. Кучерявенка, ОСОБА 1 підтвердив видалення ним НЕІКа з «Фінансового права», однак надати письмове пояснення відмовився.

21.02.2022 р. о 20:30 год. з акаунту ОСОБА 1 було видалено також і курс з дисципліни «Податкове право» (про що свідчить доповідна записка завідувача лабораторії організації дистанційної освіти В. Карасюка).

На наступну вимогу заявниці, надіслану з корпоративної пошти 22.02.2022 р. (скріншот заявниця додала до заяви), надати письмове пояснення щодо події ОСОБА 1 надіслав їй 22.02.2022 р. о 20:57 год. особисте повідомлення такого змісту «Угомонитесь, я вам ничего не должен. И не ищите здесь логику. Ее здесь нет». (скріншот додається).

24.02.2022 р. розпочалася широкомасштабна фаза російської збройної

агресії проти України. Ректоратом Університету було прийняте рішення про тимчасові канікули, під час яких на працівників Університету було покладено обов'язки забезпечити провадження освітньої діяльності у дистанційному форматі. З метою забезпечення запровадження дистанційної освіти заявницею 17.03.2022 р. і 23.03.2022 р. було надіслано повідомлення всім членам кафедри про необхідність підготовки відповідних матеріалів для ведення занять, а також про можливість вести заняття у дистанційному форматі (повідомлення від 17.03.2022 р. та 23.03.2022 р.). Жодного разу на ці повідомлення ОСОБА 1 не надавав відповідей. На телефонні дзвінки заявниці ОСОБА 1 також не відповідав, на її прохання вийти на зв'язок з нею як завідувачкою кафедри не реагував. На повідомлення, надіслані з корпоративної пошти, відповіді не надавав.

Водночас 24.03.2022 р. о 04:40 год. у кафедральному чаті в месенджері «Телеграм» з номера телефона ОСОБА 1 було надіслано повідомлення такого змісту: «як стало відомо із офіційних джерел: ользі олександрівні треба терміново зв'язатися з «русским военным кораблем»» (скріншот додається). Заявниця вважає таку поведінку неприпустимою, такою, що свідчить про те, що ОСОБА 1 вважає її окупантом, з яким веде боротьбу наша держава. На думку заявниці, це повідомлення ОСОБА 1 є для неї публічною образою і, окрім того, порочить не лише її як громадянку України, а й Університет, співробітницею якого вона є.

Вищезазначене, на думку заявниці, дозволяє стверджувати про нехтування ОСОБА 1 морально-етичних норм, правил і принципів, у тому числі правил педагогічної етики, академічної доброчесності й ділового етикету, які регулюють міжособистісні відносини учасників освітнього процесу нашого Університету, свідчить про порушення ОСОБА 1 Закону України «Про вищу освіту», інших законодавчих актів, Статуту Університету, Правил внутрішнього трудового розпорядку, вимог посадової інструкції доцента кафедри. Через це заявниця просить Комісію розглянути її заяву в порядку моніторингу дотримання науково-педагогічними

працівниками Університету академічної доброчесності, професійної етики, інших етичних вимог, а також надати ректорові та вченій раді Університету висновок (рекомендацію) щодо застосування академічної та дисциплінарної відповідальності до ОСОБА 1.

До своєї заяви заявниця додала скріншоти зазначених у ній повідомлень та листування з чату кафедри фінансового права та свого акаунту в «Телеграмі», електронні копії доповідної записки завідувача лабораторії організації дистанційної освіти В. Карасюка на її ім'я і своєї доповідної записки в.о. ректора Університету Ю. Барабаша, Типову посадову інструкцію доцента кафедри Університету й Типову посадову інструкцію завідувача кафедри Університету, затверджені наказом ректора Університету № 48 від 09.02.2018 р.

З метою об'єктивної та неупередженої перевірки фактів, викладених у заяві, Комісія на своєму засіданні 25.03.2022 р. у форматі відеоконференції (відповідно до п. 4.2 Положення про Комісію) доручила секретареві Комісії запросити на своє наступне засідання 31.03.2022 р. О. Дмитрик та ОСОБА 1 для надання пояснень, зокрема надіслати ОСОБА 1 заяву та додані до неї матеріали й запропонувати йому надати Комісії письмові пояснення (Протокол № 2 від 25.03.2022 р.).

Заяву та додані до неї матеріали було надіслано ОСОБА 1 26.03.2022 р. на його офіційну університетську електронну пошту й за двома номерами його телефона у месенджері «Вайбер». Проте ОСОБА 1 на жодне звернення Комісії не відповів, пояснень не надав, хоча направлення йому цих повідомлень та його присутність у мережі Інтернет у період між засіданнями Комісії підтверджуються відповідними технічними позначками. На телефонний дзвінок секретаря Комісії також не відповів. Водночас Положенням про Комісію, рішення котрої мають рекомендаційний характер, не передбачено обов'язок Комісії відкласти розгляд заяви у разі відсутності на засіданні особи, щодо якої в заяві порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, професійної етики, інших етичних вимог, та/чи

відсутності її письмових пояснень. З огляду на своєчасне направлення ОСОБА 1 заяви, доданих до неї матеріалів, інформації про час засідання й посилання на відеоконференцію, Комісія на своєму засіданні шляхом відкритого голосування одностайно ухвалила рішення про розгляд заяви за його відсутності.

31.10.2022 р. на своєму засіданні у форматі відеоконференції (відповідно до п. 4.2 Положення про Комісію) Комісія заслухала пояснення заявниці, яка підтвердила факти, зазначені в заяві, відповіла на питання членів Комісії. Після цього заявниця як член Комісії відповідно до п. 4.14 Положення про Комісію оголосила про самовідвід і не брала участі в розгляді заяви та ухваленні рішення. Процедурних та інших зауважень щодо здійснення Комісією її повноважень, об'єктивності, безсторонності та неупередженості Комісії чи окремих її членів у заявниці не виникло.

Члени Комісії ретельно дослідили та обговорили заяву з доданими до неї матеріалами. З огляду на змістове наповнення заяви, з урахуванням доданих до неї матеріалів, зокрема доповідної записки завідувача лабораторії організації дистанційної освіти В. Карасюка на ім'я заявниці, доповідної записки заявниці на ім'я в.о. ректора Університету Ю. Барабаша, скріншотів листування у чаті співробітників кафедри фінансового права, а також усних пояснень заявниці на засіданні Комісії та її відповідей членам Комісії, керуючись нормами чинного законодавства України про освіту та локальних актів Університету, Комісія встановила таке:

1) Видалення матеріалів НЕІКів з дисциплін «Фінансове право» та «Податкове право», здійснене з акаунту ОСОБА 1, відповідно, 15.02.2022 р. о 09:15 та 21.02.2022 р. о 20:30, що підтверджується доповідною запискою завідувача лабораторії організації дистанційної освіти В. Карасюка й поясненнями заявниці. За оцінкою Комісії, цими своїми самовільними й безпідставними діями ОСОБА 1 не лише порушив правила професійної етики, а й завдав шкоди навчальному процесові та його учасникам — студентам Університету і викладачам кафедри фінансового права. Крім того,

Комісія встановила, що на час розгляду заяви видалені ним матеріали НЕІКів він повторно так і не розмістив, чим ще більше погіршив організацію й забезпечення навчального процесу своєю кафедрою.

2) Висловлювання на адресу заявниці з боку ОСОБА 1: «Угомонитесь, я вам ничего не должен. И не ищите здесь логику. Ее здесь нет» (22.02.2022 р. о 20:57); «Як стало відомо із офіційних джерел: ользі олександрівні треба терміново зв'язатися з «русским военным кораблем» (з кафедрального чату 24.03.2022 р. о 04:40) є образливими, що свідчать про порушення ОСОБА 1 професійної етики, ділового етикету. За оцінкою Комісії, цими діями й висловлюваннями ОСОБА 1 дискредитував себе в очах науково-педагогічного колективу, підірвав імідж поважної наукової спільноти Університету. До того ж частину цих висловлювань було зроблено ОСОБА 1 публічно — у загальнодоступному для членів кафедри фінансового права чаті.

Комісія шляхом голосування окремо за кожним з цих двох епізодів одностайно визнала їх доведеність переконливими поясненнями заявниці й доданими до заяви матеріалами.

При ухваленні рішення Комісія керувалася нормами, принципами та рекомендаціями, визначеними такими документами:

- Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 р. (зі змінами), зокрема ст. 6 «Засади державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності» та ст. 54 «Права та обов'язки педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу» цього Закону;

- Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. (зі змінами), зокрема ст. 58 «Обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників» цього Закону;

- Статутом Університету, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 701 від 02.07.2015 р., зокрема розділом 6 «Права й

обов'язки науково-педагогічних, наукових, педагогічних та інших працівників, а також осіб, які навчаються в Університеті» цього Статуту;

- Кодексом академічної доброчесності Університету, затвердженим рішенням вченої ради Університету, протокол № 1 від 31.08.2018 р., та введеним у дію наказом ректора № 204 від 31.08.2018 р. (зі змінами, затвердженими рішенням вченої ради Університету, протокол № 5 від 23.12.2021 р., та введеними в дію наказом ректора № 353 від 24.12.2021 р.);

- Положенням про Комісію, затвердженим рішенням вченої ради Університету, протокол № 5 від 23.12.2021 р., та введеним у дію наказом ректора № 353 від 24.12.2021 р.;

- Типовою посадовою інструкцією доцента кафедри Університету, затвердженою наказом ректора № 48 від 09.02.2018 р., зокрема п. 2.7 «Обов'язки доцента»;

- Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету, введеним у дію наказом ректора від 02.06. 2020 р. № 96.

Так, відповідно до частини другої ст. 54 Закону України «Про освіту» науково-педагогічні працівники, з-поміж іншого, зобов'язані: дотримуватися педагогічної етики; поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу; настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства; додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, виконувати свої посадові обов'язки.

Відповідно до ст. 58 Закону України «Про вищу освіту» науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані дотримуватися норм педагогічної етики, моралі; дотримуватися статуту закладу вищої освіти, законів, інших нормативно-правових актів.

З огляду на положення абз. 2 п/п. 9 п. 6.2 Статуту Університету члени трудового колективу мають право на захист професійної честі та гідності. Відповідно до абз. 1 п/п. 1 п. 6.3 Статуту Університету члени трудового колективу зобов'язані виконувати вимоги законодавства, цього Статуту, Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету, накази та розпорядження ректора і керівників структурних підрозділів, рішення вченої ради; дбати про піднесення авторитету Університету (абз. 1 п/п. 2 п. 6.3 Статуту Університету). Відповідно до абз. 2 п/п. 5 п. 6.3 Статуту Університету члени трудового колективу зобов'язані дотримуватися Кодексу академічної доброчесності, поважати гідність та інтереси учасників освітнього процесу.

Відповідно до п. 3.2.1 Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету науково-педагогічні працівники повинні дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які працюють і навчаються в Університеті, випускників Університету.

Згідно з Розділом 3 Колективного договору між ректором і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації Університету на 2021-2025 роки члени трудового колективу Університету зобов'язуються: належним чином виконувати трудові обов'язки, передбачені законодавством про працю, Колективним договором і посадовими інструкціями (п. 3.1); дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету. (п. 3.2); своєчасно й у повному обсязі виконувати розпорядження осіб, які здійснюють керівництво процесом праці, у межах, визначених трудовими обов'язками працівників (п. 3.3); додержуватися норм педагогічної етики, моралі, академічної доброчесності, поважати гідність здобувачів вищої освіти, прищеплювати їм любов до України, виховувати в дусі патріотизму й поваги до Конституції і законів України, підтримувати авторитет і престиж Університету, не допускати дій, що завдають йому шкоди (п. 3.13).

Відповідно до Типової посадової інструкції доцента кафедри Університету: доцент безпосередньо підпорядкований завідувачу кафедри

(п. 1.5.); на доцента поширюються положення законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», законодавства України про працю, інших нормативно-правових актів, що регулюють права й обов'язки доцента під час виконання ним своїх трудових обов'язків, Статуту Університету, Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету, Положення про кафедру, Колективного договору Університету, цієї Інструкції (п. 1.6). Доцент зобов'язаний дотримуватися вимог чинного законодавства, рішень вченої ради, наказів ректора, доручень завідувача кафедри (п. 2.1); настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема, правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства (п. 2.7); розробляти за дорученням завідувача кафедри відповідне методичне забезпечення навчальних дисциплін, у тому числі підручники, навчальні посібники, інші навчально-методичні матеріали (п. 2.15.); дотримуватися встановленого режиму роботи й дисципліни праці (п. 2.25). Доцент несе відповідальність за невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків (п. 5.1); невиконання вказівок керівництва Університету, завідувача кафедри (п. 5.2); порушення Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету (п. 5.6); недотримання вимог локальних актів Університету (п. 5.8).

Відповідно до п. 1.1 Кодексу академічної доброчесності Університету цей Кодекс визначає цінності, якими керуються учасники університетської спільноти, і встановлює етичні норми відносин в академічному середовищі. Відповідно до п. 1.5 Кодексу академічна етика — сукупність морально-етичних норм, правил і принципів, у тому числі правил педагогічної етики, академічної доброчесності й ділового етикету, які регулюють міжособистісні відносини учасників освітнього процесу закладів вищої освіти; діловий етикет — порядок взаємодії і поведінки працівників Університету та учасників освітнього процесу Університету під час спільної діяльності, включаючи ділове листування, прийом на роботу, звернення до керівництва тощо. Місія Університету полягає у формуванні високої культури поведінки

учасників освітнього процесу та інших своїх працівників шляхом проведення освітньої та науково-дослідницької діяльності на рівні найвищих професійних і етичних стандартів (абз. 1 розділу II Кодексу). Толерантність і повага до людської гідності є одним із основних принципів спілкування в університетському середовищі (п. 2.3.2 Кодексу). Члени університетської спільноти, реалізуючи принципи етичної поведінки, створюють не лише особисту репутацію, але й стандарти професійної доброчесності й позитивного іміджу Університету (п. 2.4.1 Кодексу). Кожен член університетської спільноти використовує ввічливу мову спілкування, особливо в публічних виступах (включаючи інтернет-видання, ведення блогів, пости, коментарі тощо) (п. 2.4.3 Кодексу). Члени університетської спільноти поважають гідність один одного (п. 2.5.5 Кодексу), повинні використовувати ресурси Університету, робочий час працівників, обладнання, послуги та фінансування виключно для виконання місії й завдань Університету (п. 2.6.3 Кодексу). Відповідно до п. 2.4.2, 2.5.2 Кодексу академічної доброчесності Університету «Члени університетської спільноти при проведенні своєї діяльності повинні враховувати потреби держави й суспільства, бути соціально відповідальними, підтримувати відкритий доступ до знань та інформації, публічно оголошувати результати своїх дослідницьких робіт. Члени університетської спільноти зобов'язані прагнути до правдивих знань, поширювати свій досвід і отримані знання».

У видаленні ОСОБА 1 навчально-методичних матеріалів, необхідних для належної організації його кафедри навчального процесу, Комісія вбачає передусім грубе порушення п/п. 2.6.1, 2.6.3 п. 2.6 Кодексу академічної доброчесності, а також п. 4.3.1 Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету, який наголошує на студентоцентрованому навчанні, що передбачає: «створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб й інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної

освітньої траєкторії»; «побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу».

В публічних образливих висловлюваннях ОСОБА 1 щодо заявниці Комісія вбачає, крім іншого, порушення п/п. 2.3.2, 2.3.3 п. 2.3 Кодексу академічної доброчесності.

Комісія окремо наголошує, що в умовах підступної війни російських загарбників проти Української держави та всього Українського народу згуртованість членів університетської спільноти, дотримання всіма науково-педагогічними працівниками Університету приписів законодавства про вищу освіту й корпоративних актів Університету, якісне виконання своїх професійних обов'язків, а також дотримання норм професійної етики щодо одне одного та щодо наших студентів, вимог академічної доброчесності є особливо важливим фактором збереження Університету, його науково-педагогічного та студентського колективу, а випадки нехтування цими нормами, їх порушення — особливо неприйнятними, такими, що вимагають оперативного й рішучого реагування та застосування адекватних засобів відповідальності усіма законними способами.

На підставі викладеного, керуючись нормами, принципами та рекомендаціями, визначеними Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Статутом та Кодексом академічної доброчесності Університету, п. 5.9 Положення про Комісію,

Комісія

ВИРІШИЛА:

Рекомендувати ректорові Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого звільнити з посади ОСОБА 1 за порушення вимог професійної етики, передбачених Кодексом академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Рішення одностайно ухвалене на засіданні Комісії 31.03.2022 р.
(Протокол № 3 від 31.03.2022 р.).

Відповідно до п. 5.5 Положення про Комісію рішення Комісії має рекомендаційний характер і подається ректорові Університету для ухвалення ним остаточного рішення в межах його компетенції.

Голова Комісії

Віктор СМОРОДИНСЬКИЙ